

cílem jejich tvůrců není zachytit život takový, jaký opravdu je, nýbrž zobrazit ideální život a prezentovat jako normální a každodenní to, co je ve skutečnosti vzácné – třeba neo-
byčejný západ slunce či jezero bez moskytů (CORBETTOVÁ 2006).

Nejčastěji jsou s přírodou spojovány zejména produkty z oblasti kosmetiky, léčiv, potravin a nápojů, zejména minerálních vod (důraz na přírodní složky a výtažky, které produkt obsahuje), automobilového průmyslu (krajina jako estetický doplněk k automobilu), oblečení (např. u sportovního oděvu krajina dotváří možnost využití produktu), turismu a bydlení (bydlení v zeleni, bydlení „v přírodě“) a další.

Typický příklad představuje reklamní kampaň na nový model automobilu Škoda Yeti. Příroda zobrazená v tištěné inzerci či na billboardech tvoří kulisu, ale zároveň je i prvkem, který pomáhá definovat základní charakteristiku propagovaného modelu automobilu – jde o typ off-road určený sportovně založeným řidičům, kteří se nespokojí s běžnou jízdou po vozovce, nýbrž touží po dobrodružství. Nevšední zážitky jim v terénu může nabídnout právě tento vůz. To, že se automobil ocitl uprostřed lesů v nedotčené přírodě, není náhodou. Prostředí zde symbolizuje svobodu pohybu, po níž někteří řidiči skutečně pahnou, a reklama je na ně naprosto přesně zacílena. Příroda je v této reklamě naprosto neproblematická. Vizualně musí totiž v čtenáři vzbuzovat pocit bezpečí – automobil je funkční a především bezpečný. Navzdory určité, a zdálo by se, že

i logické, nepatřičnosti automobilu uprostřed hlubokých lesů, reklama útočí na smysly čtenáře (zeleně lesa působí příjemně na pohled) i na jeho podvědomí a vyvolává promyšlený řetěz asociací, které by v potenciálním zákazníkovi mohly zanechat veskrze pozitivní odezvy.

Zvláštní kategorii tvoří reklamní sdělení, která zakládají propagaci produktu na budování „zelené“ image konkrétní značky, nebo dokonce budování firemní image. Promyšlené kampaně využívají nejrůznější prostředky, které spojují dobročinné projekty s vlastní prezentací obchodní značky. K nim patří podpora projektů spojených s ochranou přírody s cílem vstoupit do povědomí široké spotřebitelské veřejnosti.

Jako příklad lze uvést dlouhotrvající kampaň společnosti Karlovarských minerálních vod, která se zapojila do projektu *Návrat orla skalního do České republiky*. Její tradiční symbol orla na láhvi minerální vody Mattoni příhodně koresponduje s kampaní na záchranu ohroženého druhu. Slogan *Mattoni je tady pro lidi, kteří milují přírodu i svobodu a dokážou svým snům vdechnout život* necílí na kdovíjak environmentálně uvědomělé spotřebitele. Pokud příjemce reklamního sdělení, které zobrazuje idealizovanou krajinu s volně letícím dravcem nad lány nekonečných lesů, pije minerální vodu a má rád přírodu (kdo nemá), reklama na něj jako na spotřebitele působí pozitivně, evokuje pocit, že konzumací této minerální vody přispívá k ochraně orla skalního, a tedy k ochraně přírody. Orel navíc představuje

mocný symbol. Jako motiv svobody není bezpochyby užít v reklamě náhodou. Značka Mattoni je cíleně vytvářena „zelená“ image – přispívá k ochraně přírody. Taková image se dnes zdá být účinným marketingovým tahem a reklamním nástrojem.

Zobrazování přírody v reklamě není zdaleka ojedinělým jevem. V současnosti je doslova módním fenoménem. Na pozitivní účinky působení reklam, ve kterých hraje (byť vedlejší) roli příroda, sází mnoho reklamních tvůrců jako na osvědčený prostředek přesvědčovacího způsobu komunikace. Určitá problematičnost zvláštními kampaněmi vytvářené „zelené“ image produktů či služeb spočívá v tom, že byt například nákup propagovaného zboží může přispívat k dobré věci (ať už přímé, či nepřímé podpoře projektů na ochranu přírody apod.), vzorce spotřeby se příliš nemění. V důsledku jde stále o to, aby byly v co největší míře spotřebovávány výrobky. Pokud k nějakým změnám dochází, jsou to většinou změny povrchní, které nemají vliv na skutečnou změnu hodnot jednotlivce směrem k většímu pocitu odpovědnosti za současný stav životního prostředí.

Autorka pracuje v Samostatném oddělení práce s veřejností AOPK ČR

LITERATURA

CORBETTOVÁ J. B. (2006): *Communicating Nature*. Washington, Covelo, London. Island-press.

Ekocentrum Paleta

Ekocentrum PALETA

Občanské sdružení **Ekocentrum PALETA** prošlo od svého založení v roce 1990 slibným vývojem. Z původního sídla v Pardubicích se jeho činnost rozšířila do dalších dvou poboček – v Chrudimi a Oucmanicích. Hlavní náplní a posláním Palety je ekologická výchova s hlavním důrazem na děti a mládež. Malířská paleta, kterou má sdružení ve znaku, symbolizuje širokou škálu barev, vůní, dotyků a prožitků. Proto centrála i pobočky občanského sdružení nabízejí různé varianty ekologických programů.

Ekocentrum PALETA v Pardubicích

Hlavní činností pardubické centrály je příprava denních výukových programů pro

školy od mateřinek po střední školy a pro různé zájmové skupiny. V nabídce je několik skupin programů: práce s přírodním materiálem; poznávání zvířat a přírody; poznávání globálních souvislostí ovlivňujících přírodu; životní prostředí; vztahy mezi lidmi.

Pardubická Paleta vyvíjí i řadu dalších aktivit. Od roku 2004 je koordinátorem ekologické výchovy (EVVO) pro Pardubický kraj. To obnáší mimo jiné i provoz serveru www.ekovychova.cz, organizaci každoroční konference EVVO či spravování sítě M.R.K.E.V. (celorepublikového projektu na podporu ekologické výchovy na základních a středních školách), do které je zapojena řada škol věnujících zvýšený zájem ekologické výchovy

Jiří Bureš

Výlet s oslíkem Ámosem v Oucmanicích

vě. Pro školy Paleta organizuje také soutěž *Zelený ParDoubek*, která hodnotí celoroční práci škol v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, připravuje ekovýchovné pomůcky a vydává literaturu zaměřenou na ekologické vzdělávání.

Pro pardubickou veřejnost pořádá pravidelně několik akcí. Největší oblibě se těší například charitativně zaměřený hudební festival *Animalfest* či podzimní zážitkový *Halloween* pro děti.

Pobočka v Chrudimi

Chrudimská pobočka Ekocentra PALETA je v provozu od září 2003. Podobně jako v Pardubicích zajišťuje realizaci výukových programů pro základní a mateřské školy.

Kromě toho nabízí zejména pestrou škálu služeb pro město. Na sídlišti U Stadionu provozuje komunitní kompostér. Jednou ročně pořádá na hlavním náměstí biojarmark, kde je pro veřejnost připravena pestrá nabídka biopotravin a dalších ekologicky příznivých výrobků. Návštěvníci biojarmarku si také mohou vyzkoušet řadu rukodělných a soutěžních aktivit a čeká je i doprovodný kulturní program. Pobočka je partnerem dlouhodobého projektu *Zdravé město Chrudim*, spolupořádá místní *Den Země* či *Bambirádu* a všemožně podporuje ekologicky šetrné spotřebitelství, např. ekoporaďenskou činností, přednáškami pro veřejnost či provozem ekokoutku v několika místních drogeriích.

Pobočka Oucmanice

Provoz pobočky v Oucmanicích byl zahájen v roce 2007. Ekocentrum se nachází

v prostorách nově zrekonstruovaného klasicistního statku v Oucmanicích nedaleko Brandýsa nad Orlicí a slouží jako pobytové středisko ekologické výchovy Pardubického kraje. I zde mohou okolní školy využít nabídku denních výukových programů. Hlavní náplní činnosti oucmanické pobočky je realizace pobytových vícedenních akcí pro školy. Zájemci si mohou vybrat mezi několika pětidenními programy, které jsou zaměřeny na poznávání přírody a ekosystémů, šetrné hospodaření nebo rozmanitost přírody a života. Kromě ekologické výchovy se poboč-

ka snaží vést děti ke spolupráci a k většímu poznání sebe sama a ostatních. Děti se zde mohou postarat také o domácí zvířata – osla, kozu, ovce, zakrslá prasátka, králíky či kočky a těšit se z příjemného prostředí ekocentra, které v interiérech využívá hlavně přírodní materiály.

Pro blízké okolí a širokou veřejnost pobočka pořádá několikrát do roka tvořivé dílny zaměřené na práci přírodními materiály. V minulém roce vybudovala naučnou stezku s 10 informačními stanovišti. Stezka vede obnovenou pozapomenutou pěšinou z Oucmanic přes Čertovu rokli do údolí řeky Tiché Orlice a Brandýsa nad Orlicí. V rámci areálu ekocentra si mohou návštěvníci prohlédnout provoz environmentálně šetrných technologií: sluneční kolektory, fotovoltaické panely, tepelné čerpadlo či kořenovou čistírnu odpadních vod.

O víkendech a v době školních prázdnin Ekocentrum Oucmanice nabízí pronájem prostor pro jednodenní i vícedenní školení a kurzy a pobytové akce, letní tábory a rekreační agroturistické pobyty.

Ekoporaďenství

Pardubická Paleta a její dvě pobočky slouží i jako ekoporaďna pro širokou veřejnost. Lidé se na ni mohou obrátit telefonicky, přes internet či osobně s dotazy zaměřenými zejména na ekologickou výchovu. Její pracovníci zodpoví i dotazy týkající se například třídění odpadů, nalezených divokých zvířat či ekologického provozu domácností.

Aktuální informace, ceník a nabídku výukových programů a služeb najdete na internetové prezentaci www.paleta.cz.

Fotografie archiv Ekocentra Paleta

Budova Ekocentra PALETA Oucmanice